

1984 HAC ORGANİZASYONU

Diyanet Gazetesi

1984 Hac yolculuğu sona erdi. Beraberinde getirdiği sıkıntılar, eziyetler, meşakkatler, fedakarlıklar yerini ibadet neşesine, huzura ve teslimiyete terketti. Mukaddes beldelerde geçen her anın insanda bıraktığı derin imani haz, bugün gönüllerde yaşamaktadır.

35 bin vatandaşımız 1 ay içinde yabancı bir ülkede zor şartlar içerisinde bir yolculuğa katılmaktadır. Devletimiz, hacı adaylarının sıhhat ve huzurunu sağlamak için büyük bir gayret içerisinde.

1979 yılından beri Hac Organizasyonunu Diyanet İşleri Başkanlığı yürütmektedir. Bu-güne kadar Başkanlık Devlet adına bu görevi en ideal şekilde yerine getirmenin gayreti içerisinde. 6 senelik bir tecrübe, ihtiyaçların tesbitinde, zaman ve mekan unsurlarının en ideal şekilde kullanılmasını sağlamıştır.

Hac organizasyonu ile ilgili olmak üzere çok şeyler söylendi; söylenmekte devam ediyor. Diyanet Gazetesi olarak bu meseleye ışık tutabilmek, doğrusunu tesbit edebil-mek için yazılar neşrettik, röportajlar yaptık. 1984 Hac Organizasyonunun müsbet ve menfi yönlerini tesbit etmek, geleceğe faydalı olmak gayesiyle araştırmalar yaptık.

Hac Dairesi Başkanı Mehmet Kervancı ile 1984 Hac Organizasyonu için görüştük. İyi yönlerini, aksıyan yönlerini sorduk, geçmiş yıllarla bir mukayesesini is-tedik. Gelecek yıllarda neler yapılabilir, bir değişiklik, yeni bir uygulama olacak mı?

1984 Hac mevsiminde Hacca giden vatandaşlarımızla görüştük. Onlara Hac Organizasyonunun genel durumu hakkında görüşlerini sorduk.

Ayrıca Kafile Başkanları ile görüştük. 1984 Hac Organizasyonu için görüş ve tesbitlerini sorduk.

Görüşler, tesbitler olması gerekenleri açıkladılar. Aynen yayınıyoruz:

DAHA İYİ BİR ORGANİZE

Mehmet KERVANCI

Hac Dairesi Başkanı

1984 yılı hac organizesi Diyanet İşleri Başkanlığının tertiplelediği organizelerin altıncısı olarak geçtiğimiz günlerde tamamlanmıştır. Geçmiş yıllardaki tecrübelerin ışığı altında bu yılki organizeinin daha iyi bir şekilde gerçekleştirilmesi için elimizden gelen gayret gösterilmiştir. Geçmiş yılları da gören arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, bu yıl hac hizmetleri daha düzenli bir şekilde yürütülmüştür. Hacca giden yurttaşlarımızdan alınan bilgilerde hacılarımızın bu organizasyondan memnun kaldıklarını göstermektedir. Ama, bu demek değildirki, bu organizasyon her yönüyle mükemmeldir. Başkanlığımız organizasyonu ile 30.450 hacı adayı hacca gidip gelmiştir. 450 görevlimizin refakat ettiği organizeye

ayrıca 1500 kasap ve 50 veteriner katılmıştır. Şüphesizki geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yılda eksiklikler ve aksaklıklar vardır. Ama inşaallah önümüzdeki yıllarda bu eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi için tedbirler alınacaktır ve daha iyi olması için gayret gösterilecektir. Bize göre organizasyonda hacı adaylarımızın ibadetle ilgili işlemlerini, görevlerini daha iyi yapabilmeleri için alınması gereken bütün tedbirler alınmıştır. Fakat bu yolculuğun aslında zorluklar olduğu için, tedbirlerin ve bizim irademizin dışında karşılaşılan zorluklar vardır. Bunlardan dolayı da bazı sıkıntılar söz konusudur. Buna rağmen memnuniyet vardır.

YENİLİKLER

Bu yılki organizasyonun geçen yıllardaki organizasyonlardan farklı yönlerine gelince, bu yıl hacılarımızın gerek Mekke’de gerek Medine’de kaldıkları evlerin her bir odasında soğutucu vardı. Evler kiralanırken bütün evlerde soğutucu olması şartını koştuk. Bu sayede hacılarımızın evlerinde istirahati kolaylaştı. Hacılarımız sıcak bir ortamda sıcaklığın meydana getirdiği yorgunluğun sonunda serin odalarında dinlenme imkanı bulmuşlardır. Geçen yıllara göre bu yıl odalara daha az hacı yerleştirilerek hacılarımızın nisbeten rahat etmeleri sağlanmıştır. Mesela 3x4 metre karelik odaya geçen yıllarda 6 kişi konuyorsa bu yıl 5 kişi konulmuştur, 5 kişi konuluyorsa 4 kişi konmuştur. Bunun yanında bazı evlerde imkan bulunabildiği takdirde odanın altının şergili olmasına çılışmıştır. Yine ev sahibinin imkanları olduğu takdirde hacılarımızın soğuk su ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla buzdolabı teminine çalıışmıştır. Ama bütün evlerde buzdolabı ve sergi temin edilememiştir. İnşaallah önümüzdeki yıllarda hacılarımızın kaldığı bütün evlerde sergi ve buzdolabı imkanı sağlanacaktır. Habur sınır kapısından çıkış da daha önceden yapılan planlamaya uygun olarak otobüslerimiz çıkış için verilen günlerde gece saat 2.00’de Habur’a girmeye başlamışlar ve pasaport, gümrük, sağlık gibi işlemleri tamamlanarak saat 7.00-7.30 civarında kafilelerin çıkışları tamamlanmıştır. Girişlerde son derece süratle yürütölmüş, hacılarımızın gümrük işlemleri çabucak yapılarak yurda girmeleri sağlanmıştır. Bu yıl Arafat’a çıkma ve Arafat’dan Müzdelife’ye inme konularında Suud yetkilileriyle daha önceden görüşmeler yapılmış, bu görüşmeler neticesinde otobüslerimizin Arafat’a çıkışta evlere kadar gelip, evlerden hacıları alıp Arafat’a çıkarması sağlanmıştır. Arafat’a çıkış Terviye günü saat 15.00 sularında başlamış ve akşam 23.00 ’te tamamlanmış ve hacılarımız çadırlarına yerleşmişlerdir. Arafat’tan Müzdelife’ye inişte Suud yetkilileriyle yapılan görüşmeler sonucunda onlar tarafından tahsis edilen 9. yoldan yapılmış ve kolaylıkla Müzdelife’ye inilmiştir. Organize sırasında ayrıca otobüslerimizden 500’ü Suud makamlarının talebi üzerine, her otobüs 3 bin riyalden olmak üzere kiraya verilmiştir.

GELECEKTE...

Önümüzdeki yıllarda bütün evlerin döşeli olmasına, buzdolaplı olmasına dikkat edilmesinin yanısıra odalara daha az hacı verilecek ve her katta bir mutfak bulundurulmaya gayret edilecektir. Evlerin her katında mutfak bulundurulması neticesinde hacılarımızın yemek problemi büyük ölçüde halledilecektir. Otobüslerimizin hepsinde soğuk hava tertibatı olmasının gerekliliğine inanıyoruz. Ancak, Türkiye’de bulunan soğuk hava tertibatlı otobüslerin sayısı az olduğu için bunu gerçekleştiriyoruz. Diğer yandan Suud yetkililerinin tutumlarından kaynaklanan bazı problemleri de görüşmeler yoluyla çözebileceğimize inanıyorum. Delillerle ilgili problemler Mekke’de asgariye indirilmiş olmasına rağmen Medine’de Deliller arasında müesseseseleşme olmadığı için bazı problemlerimiz olmaktadır. Ancak

önümüzdeki yıl Medine’de delillerin müesseseseleşeceği söyleniyor. Bu gerçekleşirse bu problemde halledilecek. Hacılarımıza gerek hac ibadeti, gerek yolculuk ve gerekse orada karşılaşılabilecek güçlükler hususunda bilgi vermek, bazı problemlerimizi halledecektir. Bunun için il müftülüklerinde hac öncesinde seminerler düzenlenmektedir. Eğer hacı adaylarımız bu seminerlere ilgi gösterirlerse kendileri için hac seyahati daha kolay geçecektir. Bunun dışında hacca gidecek olan vatandaşlarımıza söylemek istediğim birkaç şey var: Hac ibadetini mümkün olduğu kadar genç yaşlarda yapmaya çalışın. Yolculukta size refakat eden din görevlilerinin sözlerini dikkate alın, onlara yardımcı olun. Birde mukaddes topraklarda kaldığınız evleri Türk hacısına yakışır şekilde temiz kullanın.

KAFİLE

BAŞKANLARI

İsmail HAKİOĞLU

Kafile Başkanı

Bu yıl karayoluyla Ankara’dan hareket eden 14. kafilenin başkanı olarak hac organizesinde görev yaptım. Bu, mukaddes topraklara görevli olarak gidişimin ikincisiydi. Daha öncede 1979 yılında gitmiştim. Bildiğiniz gibi organize bir katile 6 arabadan teşekkül ediliyor. Kafile başkanları genelde 5’er din görevlisiyle birlikte yaklaşık 200’er hacımıza hizmet vermeye çalıştık. Aslında bu gayet zor bir iş. Organizenin bütünü düşününce olursanız 30 bin kişiyi bir aya yakın bir süre için bir başka ülkeye götürecek, kılavuzluk yapacak, ibadetlerini sağlıklı bir şekilde yaptıracak, onlara orada ev imkanı sağlayacak ve tekrar Türkiye’ye getireceksiniz. Bu zor bir iş olmasına rağmen, şunu söyleyebilirim ki; 1984 organizesi mükemmel bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Daha önce gitmiş olduğum 1979 yılına göre organize müsbet yönde gelişmeler var. Hacılarımızı daha yolculuğun başında hac için hazırlamaya gayret ettik. Yol, ev, sağlık ibadette kılavuzluk imkanlarının dışında hacılarımızın her problemiyle ilgilenmeye çalıştık. Hacılarımız araba ve ev bakımından bu yıl çok rahattılar. Bilhassa bütün evlerde soğuk hava tertibatının olması gayet iyiydi. Organize aksayan yön bulmak mümkün değil, sadece Suudi Arabistan girişinde bir iki hacımızın Pasoportunun yanlışlıkla bir başka katilede olması (ki onuda kısa zamanda hallettik) problem yarattı. Birde hacılarımız genellikle yaşlı kişilerden oluşuyor. Onların yaş durumundan kaynaklanan bazı problemleri oldu. Gelecek yıllardaki organizeler için bence düşünülebilecek pek fazla bir şey yok. Ancak hacılarımızın burada iken hac öncesi eğitilebilmesi üzerinde durulmalıdır.

Mehmet ÖZEN

Kafile Başkanı

1984 yılı hac organizesinde karayoluyla Ankara’dan hareket eden 12. kafilenin başkanı olarak görev yaptım. Daha önce 1982 yılında da görev yapmıştım. 1982 Organizesine göre, bu yılki organize bir hayli gelişme var. Bu yıl organize tamamıyla başanlıydı, diyebilirim. Biz Ankara’dan hareketten sonra kafilemizdeki arabaları tek tek gezerek hacla ilgili bilgileri hacı adaylarımıza vermeye çalıştık. Sınır kapılarından çıkışlar kolay ve düzenli oldu. Arabalar iyiydi, ancak bazılarında soğuk hava tertibatının

olmaması bazı şikayetlere yol açtı. Evlerden ise genelde bütün hacılanmız memnundu. Hac bildiğiniz gibi turistik bir seyahat değil, Araba, ev, klavuzluk gibi hizmetlerin dışında en önemlisi görevliler olarak hacılanmızın hac ibadetlerini eksiksiz yaptırmamız. Bence en önemli husus Arapçayı bilmek, hacılarımıza daha iyi hizmet için bir imkan oluyor. Gelecek organizelerde, bence yapılacak en önemli şey, hac yolculuğundan evvel hacı adaylarına gidecekleri yerler, karşılaşılabilecekleri güçlükler ve hac ibadeti hakkında bilgi verilmeli.

Ramazan BİLGE

Kafile Başkanı

1984 yılı hac organizesinde Ankara'dan hareket eden 9. kafilenin başkanı olarak görev yaptım. Genelde bu organizeyi değerlendirdiğimiz zaman şu ortaya çıkıyor: 1979'dan bu yana Diyanet İşleri Başkanlığının düzenlediği Hac Organizesi her yıl dahada mükemmelleşmektedir. Bundan sonrada organizeyklaha iyi bir hale getirme gayretleri sonuç verecek ve organize daha da gelişecektir. Bizler görevliler olarak hacılarımıza iyi hizmet verebilmek için gayret gösterdik, onlann her türlü problemleriyle ilgilendik. Görevliler açısından organizeyi değerlendirdiğimizde, -hac yolculuğu bir takım güçlükleri de beraberinde getirmesine rağmen- gayet iyi geçmiştir. Arabalanmız rahattı, sınırlardan geçişlerimiz kolay ve düzenliydi, evlerimiz soğuk hava tertibatlıydı. Arafat'a ve Müzdelife'ye intikaller kolaydı, sağlıktan kurban hizmetine kadar hizmetler düzenliydi. Hacılanmız hac ibadetini yerine getirirken, hepsiyle tek tek ilgilendik. Hacılarımıza ibadet ve ziyaret yerlerini gezdirirken hem onlara yer gösterdik hem ibadetlerini yaptırdık hem de idareleriyle meşgul öldük. Bazı sıkıntılarımız oldu ama bunlardan bazıları Suudi makamlarının tutumundan kaynaklanıyordu. Bazdan hacılanmızın yaşlılığından ve hac mevsiminin özel şartlarından kaynaklanıyordu.

Mehmet ERİŞMİŞ

Kafile Başkanı

Bu yılki hac organizesinde kafile başkanı olarak görev yaptım. Kafilemiz Ankara'dan karayoluyla hareket eden 13. Kafileydi. Daha öncede iki defa görevli olarak gitmiştim. Her yıl gördüğüm şuki hac organizesi devamlı olarak gelişiyor. Organizede planlamanın önemi büyük, geçmiş yıllara göre tesbit edebildiğim belli başlı gelişmelerde, hep planlamanın mahsulü. Sınır kapılarından giriş ve çıkışlar düzenli ve daha çabuktu. Evler kiralanırken soğuk hava tertibatı olmasının şart koşulması, sonuçta hacılarımızı rahat ettirdi. Daha önce evlerde pervaneler vardı ve pek sıhhi değildi. Evlerde şimdi soğuk hava tertibatı var. Hiç su kesilmedi. Mekke'de evlerimiz Harem-i Şerife çok yakındı. Arafat'a ve Müzdelife'ye vaktinde ve kolay intikal ettik. Mina'da, Arafat'da ve Müzdelife'de çadırlarımız genişti. Hacıların kurbanları çabuk kesildi.

Mehmet Zeki ARSLAN

Kafile Başkanı

1984 yılı hac mevsiminde karayoluyla Manisa'dan hareket eden 29. Kafilenin başkanı olarak görev yaptım. Daha öncede Ankara'dan görevli olarak gitmiştim. Bu yılki organize geçen yıllardaki organizeye göre bir çok bakımlardan daha iyiydi. İlk göze çarpan farklılıklar şunlardı: Daha önceki senelere göre bu sene Türkiye'den daha erken hareket edildi. Bu sayede kabileler hareketlerinde biraz daha serbest kaldılar, yine bu sayede Mekke'de biraz daha fazla kalmış hacı adayların hac kalabalığı bastırmadan Mekke'yi tanımlarına fırsat verdi. Sınır kapılarından giriş ve çıkışlar daha intizamlı ve kolay oldu. Bilhassa Ar'ar giriş kapısında dinlenme tesislerinin olması görevli adedinin fazlalaştırılması ve problemlere Diyanet Görevlilerince anında çözüm bulunmaya çalışılması iyi oldu. Medine'de delillerin pasaportla ilgili hususlarda daha iyi davranmaları için bir çözüm bulunması her halde gelecekte halledilebilecektir. Bu seneki organizein en güzel yanlarından biride evlerde soğuk hava tertibatının olmasıydı. Mekke'de ilk günden Harem-i Şerifin yakınında kurulan kayıp merkezi, kayıp işindeki problemleri dahada azaltmıştır. Ancak bu merkez sabit hale getirilirse hizmet dahada kolaylaşacaktır. Arafat'a iniş ve çıkışlar daha kolaydı. Arafat'tan Müzdelife'ye inişin belli bir plana göre yapılması, üst seviyede yöneticilerimizin ve Cidde müşavirimizin bizzat bu organizeyi anında takip etmeleri, cemerata kabilelerin belirli saatlerde gidişi daha önceki senelere göre izdihamsız rahat bir ibadetin yapılmasına vesile oldu. 1984 organizeinde Mekke ve Medine'de ihdas edilen teftiş çalışmaları gayet faydalı oldu. Her yıl olduğu gibi hacılarımıza yapılan hizmetlerin başında ibadet konularında noksansız bilgi ve uygulama yapılması gelmektedir. Sağlık ekibi gece gündüz çalıştı. Bu yıl hacılarımızın kurbanlarının kasaplarımızca kesilmesi büyük ölçüde rahatlık yarattı. Son olarak şunu söylemek isterim ki organize her yıl daha düzenli ve daha güzel olarak düzenlenmektedir. Daha iyi bir organize için başkanlığımızın çalışmaları sonuç vermektedir. İnşallah bundan sonra daha iyi olacaktır.

HACILARIMIZ

Teşekkür borçluyuz

Mustafa ERDEM

Serbest Meslek

Ankara'lıyım, İlahiyat Fakültesi mezunuyum. Ancak kuyumculuk yapıyorum. Bu yıl hanımımınla beraber hac vazifesini yerine getirdik. Ben bilhassa istiyerek karayolunu seçtim. Ankar'dan 14. kafilenin4. arabasıyla yola çıktık. Organize ufak tefek eksiklikleri bir yana tutulursa mükemmeldi. Başlangıçta hac için müracaat ederken yatırdığımız para gözümüze çok gözükmişti. Fakat yolculuğa başlarken yatırdığımız paranın büyük bir kısmı döviz olarak bize verilince, para bakımından rahatladık. Otobüsten tutunda, sınırlardan geçişe, orada kalacağımız yerlerin temizliğine, sağlık hizmetlerinden kurban kesimine kadar pek çok hizmetlerden dolayı Diyanet'e müteşekkirimiz. Bu gün Diyanetin organizeiyle hacca giden bir müslüman Allah'a ibadetten başka bir şey düşünmez. Çünkü onu zihnen ve bedenen uğraştıracak pek çok hizmet Diyanet'ce yerine getirilmekte, böylece o kişi vaktini çeşitli işlerle geçirmek yerine ibadete hasredebilmektedir. Yol bakımından tek sıkıntımız Arafatla Müzdelife arasında oldu. Burada 10-15 kilometrelik yolu 3,5 saatte aldık. Bunun dışında pek sıkıntımız olmadı. Evlerimiz biraz uzaktı, yatakhaneler biraz dardı, eşler ayırdı ama bu bizim için bir sıkıntı yaratmadı. Ancak bazı yaşlılar açısından durum değişik. Burada birşey söylemek istiyorum. Bizim hacılarımız genellikle yaşlı kimselerdi. Yaşlılıktan dolayı hacılarımızın bazı sıkıntıları oldu. Hac ibadetini yerine getirecekleri

tavsiyem, ihtiyarlık gelmeden bu farızayı yerine getirmeleridir. Görevliler açısından söyleyeceğim şey, sağolsunlar bize her türlü yardımı yapmaya çalıştılar. Hac organizesi bakımından diğer müslüman ülkelerden gelen hacılardan bizim hacılarımız rahat etmişlerdir. Bize bu ibadetimizi yerine getirmede yardımcı olan ve her türlü kolaylığı sağlayan Diyanet İşleri Başkanlığına burada bir daha teşekkürü bir borç bilirim.

Daha iyi Olabilir

Cemalettin ERTUĞRUL

Serbest Meslek

Ankaralıyım. Bu yıl hanımım ile birlikte hac farızasını yerine getirdik. Karayoluyla yolculuğu tercih etmiştik. Genelde bir sıkıntımız olmadı. Organizeden memnunum: Ancak bazı şeyler vardı ki, mümkün olsada daha iyisi yapılsaydı; muhakkak daha iyi olurdu. Bunlardan biri ev meselesiydi. Evimiz Mekke'ye uzaktı... Mesfele mahallesindeydi. Zannederseniz adıda garipler mahallesi manasına geliyor. Bu bakımdan bazı sıkıntılarımız oldu. İkinci olarak görevlilerin dil bilmemesi bazı problemler doğuruyor. Sonra bu görevlilerin mutlaka tecrübeli olması gerek. Bunun gerekliliği orada açıkça belli oluyor. Görevlilerden bazılarının hacıları adeta çocuk yerine koyması (belkide ben böyle anladım bilemiyorum) ama olmasaydı iyi olurdu. Sağlık hizmeti bakımından memnunum. Beraber hacca gittiğimiz arkadaşların yanı sıra Diyanet'in sağlık görevlileri yardımcı oldular. Bilhassa Medine'de beni güneş çarpmıştı. Görevliler ilgilendiler, serum falan verildi, iyileştik. Organizeden genelde memnunum. Fakat daha iyisi olabilirdi.

Sıkıntımız olmadı

M.Nedim ÇALAPKULU

Serbest Meslek

Bu yıl havayoluyla hacca gittim. Önce umumi olarak şunu söylemek isterim ki hac yolculuğu demek, içerisinde zaten zorluklar, meşakkatler olan seyahat demek. Bu mukaddes ve ulvi seyahatte zorluk ve meşakkatin bir müslüman için ancak bir sevap kazanma unsuru olduğuna inanıyorum. Fakat Allah onlardan razı olsun, görevlilerin samimi ve gayretli çalışmaları neticesinde pek fazla güçlük çekmedik. Görevliler bize karşı gayet nazik, terbiyeli ve yardımperver insanlardı. Bazı sıkıntılarımız olmuşsa da ben bunlarda görevlilerin hiç bir kusurunu görmedim. Çünkü onların ellerinden bir şeyin gelebileceği yerler vardı. Kim ne derse desin bizimle beraber hacca giden görevliler bize ellerinden gelen yardımı yaptılar. Ev bakımından da bir sıkıntımız olmadı. Gerek Mekke'de, gerekse Medine'deki evimizin buzdolabı, havalandırma tehibatı velhasıl herşeyi vardı. Yalnız burada bir şeyi belirtmek istiyorum, hacıları evlere yerleştirirken bunu yapan arkadaşlar şayet hacıların yaş durumlarını gözönüne alır, ihtiyarları yukarı katlara vermezlerse daha iyi olur. Birde 3 saatlik uçak yolculuğundan sonra indiğimiz Cidde'de biraz bekledik. Bunun dışında bir sıkıntımız olmadı. Hac yolculuğuna hazırlanan din kardeşlerime şunu bilhassa hatırlatmak istiyorum. Hac yolu genç yolu. Mümkün olduğu kadar hac ibadetini genç yaşlarda yapmaya çalışın. Bütün yolculuk sırasında rahat ettik. Bize böyle bir imkanı sağlayan Diyanet İşleri Başkanlığına ve bize yardımcı olan görevlilerine burada teşekkür etmek istiyorum.

Mükemmel bir organize

İsmail KUZ

Emekli Memur

Bu yıl havayoluyla giderek hac ibadetini yerine getirdim, isterseniz meseleyi başından alayım. Ben esasta hac organizesinin Diyanet İşleri Başkanlığına yük olacağına ve bu organize sırasında meydana gelebilecek şeylerden dolayı Diyanet İşleri Başkanlığının yıpranacağına inanıyordum. Ama hac için niyet edipte bu işin içine girdikten sonra sıkı bir organizasyon, güzel bir çalışma yapıldığını gördüm. Uçağa binme anından itibaren gördüğüm şey şu oldu: Görevli arkadaşlar işlerini ciddiyetle yürüttüler, hacılara karşı iyi davrandılar, saygılıydılar... Bunu görünce çok rahatladım ve huzur duydum. Cidde'ye indikten sonra ufak tefek aksaklıklar dışında gayet rahattık. Bizden daha önce gidenlerden duyuyorduk ki Cidde-Medine arasındaki yolculuk gayet zor oluyor, şoförler bekletiyorlar, hacılardan para alıyorlar falan diye... Ama bizde böyle bir şey olmadı. Ne yolda bekledik ne şoförler para falan aldılar. Üstelik arabalar bizleri Medine'de tam kalacağımız yerin önünde bıraktı. Ev bakımından da rahattık. Biz ziyafet otelinde kalmıştık. Otel gayet rahattı. Her türlü imkanı vardı. Yerleştirmede bazı güçlüklerle karşılaştık. Aslında bu güçlükde olmayabilirdi. Hacıların kalacağı yerler daha önceden biliniyor, kalacağı yer hacıya daha önceden haber verilse daha iyi olur. Organize gayet iyi idi. Herşeyden önce kıyafetlerin tek tip olması büyük kolaylık sağlıyor. Görevliler hacılarımıza sahip çıkıyorlar, ibadetlerini tam layığıyla yerine getirmelerine yardımcı oluyorlar. Evlerin önceden tutulmuş olmasında hacı açısından gayet faydalı. Kısaca, gidip geldikten sonra gördüm ki hac organizesi mükemmeldi.

Rahat bir yolculuk

Abdullah ÜNAL

Serbest Meslek

Ankaralıyım. Halen konfeksiyonculukla uğraşıyorum. Bu yıl ailemle beraber, karayolundan hacca gittik. Genelde bir sıkıntımız olmadan rahat bir yolculuk oldu. Gerek yolculuk esnasında, gerekse hac ibadetini yerine getirirken görevliler bizden yardımlarını esirgemediler. Araba bakımından olsun ev bakımından olsun bir sıkıntımız olmadı. Fakat bizim hacılarımızdan çoğunun yaşlı olması ister istemez onlar için pek çok şeyi zorlaştırdı. Bizlere rahat bir hac imkanı sağlayan Diyanet İşleri Başkanlığına teşekkür ederim.

Herşey mükemmeldi

Mustafa ÜNAL S

erbest Meslek

Ankara'da konfeksiyonculuk yapıyorum. Hanımımle beraber bu yıl hacca gittik. Karayoluyla yolculuğu tercih etmiştik. Tek kelimeyle bütün yolculuğumuz iyi geçti. Organizeden çok memnunuz. Türkiye'den kalkıştan, geri dönüşe kadar tıkr, tıkr işleyen güzel bir organize gördüm. Sonunda şunu söyleyebilirim. Bundan daha iyisini yapmak biraz zor. Tek problemimiz kurban kesiminde oldu. Ondada bizim kasap arkadaşların bazı davranışları sözkonusu. Bunun dışında herşey mükemmeldi. Diyanet İşleri Başkanlığına teşekkürlerimizi sunuyoruz, böyle iyi bir organize için. evimiz hazır. Hastalandık sağlık ekibi hazır. Kurbanımıza kadar bize yardımcı olundu. Organizeden çok memnunuz.

Devlet bizim herşeyimizi hazırlamış

İsmet ÜNAL

Serbest Meslek

Ankaralıyım, konfeksiyonculukla uğraşıyorum. Bu yıl hanımımle birlikte hava yoluyla hac vazifesini yerine getirdik. Yolculuk tahminimizden daha kolay ve daha iyi geçti. Arabamız rahattı, yollarda beklemedik. Aynı şekilde orada kaldığımız evlerimizde iyiydi. Bir sıkıntımız olduğunda Diyanetin

görevlileri bize yardımcı oldular. Yolculuk esnasında iki defa rahatsızlandım. Her türlü bakım ve ihtimam gösterildi. Diğer yandan Diyanetin görevlileri bizim hac ibadetimizi sağlıklı bir şekilde yapmada büyük faydaları oldu. Devlet bizim herşeyimizi hazırlamış ev, araba vs. Yola çıkacağız arabamız hazır, bir yerde kalacağız